petek, 10. julij 2020

P9_TA(2020)0204

Celovita politika Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma – akcijski načrt Komisije in drugi nedavni dogodki

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. julija 2020 o celoviti politiki Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma – akcijski načrt Komisije in drugi nedavni dogodki (2020/2686(RSP))

(2021/C 371/12)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 7. maja 2020 o akcijskem načrtu za celovito politiko Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma (C(2020)2800),

— ob upoštevanju svežnja Komisije o preprečevanju pranja denarja, kot je bil sprejet 24. julija 2019 in ki ga sestavljajo politično sporočilo z naslovom Za boljše izvajanje okvira EU za preprečevanje pranja denarja in boj proti financiranju terorizma (COM(2019)0360), poročilo o oceni nedavnih domnevnih primerov pranja denarja, v katere so bile vpletene kreditne institucije EU (COM(2019)0373), poročilo o oceni tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, ki vpliva na notranji trg in je povezano s čezmejnimi dejavnostmi (poročilo o nadnacionalni ocena tveganja (SNRA)) (COM(2019)0370), in priložen delovni dokument služb Komisije (SWD(2019)0650) ter poročilo o medsebojnem povezovanju nacionalnih centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov (osrednji registri ali osrednji elektronski sistemi za pridobivanje podatkov) držav članic za bančne račune (COM(2019)0372),

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (4AMLD) ([1]), ter kakor je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2018/843 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma ter o spremembi Direktiv 2009/138/ES in 2013/36/EU (5AMLD) ([2]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/2175 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2019 o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ), Uredbe (EU) št. 1094/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine), Uredbe (EU) št. 1095/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge), Uredbe (EU) št. 600/2014 o trgih finančnih instrumentov, Uredbe (EU) 2016/1011 o indeksih, ki se uporabljajo kot referenčne vrednosti v finančnih instrumentih in finančnih pogodbah ali za merjenje uspešnosti investicijskih skladov, ter Uredbe (EU) 2015/847 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev ([3]),

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2019/1153 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o določitvi pravil za lažjo uporabo finančnih in drugih informacij za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona nekaterih kaznivih dejanj ter o razveljavitvi Sklepa Sveta 2000/642/PNZ ([4]), Direktive (EU) 2018/1673 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava ([5]) in Uredbe (EU) 2018/1672 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1889/2005 ([6]),

([1]) UL L 141, 5.6.2015, str. 73.
([2]) UL L 156, 19.6.2018, str. 43.
([3]) UL L 334, 27.12.2019, str. 1.
([4]) UL L 186, 11.7.2019, str. 122.
([5]) UL L 284, 12.11.2018, str. 22.
([6]) UL L 284, 12.11.2018, str. 6.

— ob upoštevanju Direktive 2014/42/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o začasnem zavarovanju in odvzemu predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivim dejanjem, v Evropski uniji ([7]), ter poročila Komisije o njenem izvajanju z 2. junija 2020 z naslovom Povrnitev in odvzem sredstev: zagotavljanje, da se kriminal ne splača (COM(2020)0217),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) ([8]),

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije ([9]),

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 5. decembra 2019 o strateških prednostnih nalogah glede preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma,

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 17. junija 2020 o okrepitvi finančnih preiskav za boj proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu,

— ob upoštevanju mnenja Evropskega bančnega organa o sporočilih nadziranim subjektom o tveganju pranja denarja in financiranja terorizma v bonitetnem nadzoru, objavljenega 24. julija 2019,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. aprila 2018 o zaščiti preiskovalnih novinarjev v Evropi: primer slovaškega novinarja Jána Kuciaka in Martine Kušnírove ([10]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2017 o pravni državi na Malti ([11]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. marca 2019 o stanju na področju spoštovanja načela pravne države in boja proti korupciji v EU, zlasti na Malti in Slovaškem ([12]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. decembra 2019 o pravni državi na Malti po nedavnih razkritjih okoliščin umora Daphne Caruane Galizie ([13]),

— ob upoštevanju načrta Komisije z naslovom Za novo metodologijo EU pri ocenjevanju tretjih držav z visokim tveganjem na podlagi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma,

— ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 22. junija 2018 z naslovom Metodologija za opredelitev tretjih držav z visokim tveganjem v skladu z Direktivo (EU) 2015/849 (SWD(2018)0362),

---

([7]) UL L 127, 29.4.2014, str. 39.
([8]) UL L 119, 4.5.2016, str. 1.
([9]) UL L 305, 26.11.2019, str. 17.
([10]) UL C 390, 18.11.2019, str. 111.
([11]) UL C 356, 4.10.2018, str. 29.
([12]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0328.
([13]) Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0103.

petek, 10. julij 2020

— ob upoštevanju delegiranih uredb, ki jih je sprejela Komisija, in sicer (EU) 2016/1675 ([14]), (EU) 2018/105 ([15]), (EU) 2018/212 ([16]) in (EU) 2018/1467 ([17]), o dopolnitvi Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z opredelitvijo tretjih držav z visokim tveganjem, ki imajo strateške pomanjkljivosti,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2019 o nujni uvedbi črnega seznama EU glede tretjih držav v skladu z direktivo o preprečevanju pranja denarja ([18]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. marca 2019 o finančnem kriminalu, davčni utaji in izogibanju davkom ([19]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. septembra 2019 o stanju glede izvajanja zakonodaje Unije za preprečevanje pranja denarja ([20]),

— ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,

A. ker je po podatkih Komisije približno 1 % (160 milijard EUR) letnega bruto domačega proizvoda Unije domnevno vključenega v sumljive finančne dejavnosti ([21]) , kot so pranje denarja, povezano s korupcijo, trgovina z orožjem, trgovina z ljudmi, davčne utaje in goljufije, financiranje terorizma ali druge nezakonite dejavnosti, ki imajo posledice za državljane EU in njihovo vsakdanje življenje;

B. ker je bilo po podatkih Europola 2,2 % ocenjenih premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivim dejanjem, v obdobju 2010–2014 začasno zaseženih ali zamrznjenih, na ravni EU pa je bilo zaplenjenega le 1,1 % nezakonitih dobičkov, kar pomeni, da 98,9 % ocenjenega dobička iz kriminalnih dejavnosti ni bilo zaplenjenega in je še vedno na voljo storilcem kaznivih dejanj ([22]);

C. ker je bil okvir Unije za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma (AML/CTF) okrepljen s sprejetjem direktive 4AMLD maja 2015 in direktive 5AMLD aprila 2018 in njunim prenosom v nacionalno zakonodajo držav članic do junija 2017 in januarja 2020 ter z drugimi spremljevalnimi zakoni in ukrepi; ker se direktiva 3AMLD v državah članicah ne vedno pravilno izvaja, Komisija pa ni uvedla postopkov za ugotavljanje kršitev; ker je Komisija začela postopke za ugotavljanje kršitev proti večini držav članic, ker niso ustrezno prenesle direktive 4AMLD v nacionalno zakonodajo in začela postopke proti veliki večini držav članic zaradi neobveščanja o ukrepih za prenos direktive 5AMLD ali sporočanja delnih ukrepov za prenos direktive 5ALMD v nacionalno zakonodajo ([23]);

D. ker je Parlament marca 2019 sprejel ambiciozno resolucijo o finančnem kriminalu, davčni utaji in izogibanju davkom, v kateri je ugotovil, da obstaja potreba po večji prenovi obstoječih pravil EU o preprečevanju pranja denarja;

E. ker je 7. maja 2020 Komisija sprejela akcijski načrt ([24]) za celovito politiko Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma, ki temelji na šestih stebrih;

F. ker je bila istega dne objavljena nova metodologija, ki ne temelji le na zunanjih virih informacij, za opredelitev tretjih držav z visokim tveganjem in strateškimi pomanjkljivostmi na področju preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma; ker bodo okrepljeni ukrepi skrbnega preverjanja strank veljali za države, opredeljene kot tretje države z visokim tveganjem, v skladu s to metodologijo in obveznostmi iz direktiv 4AMLD in 5AMLD;

([14]) UL L 254, 20.9.2016, str. 1.
([15]) UL L 19, 24.1.2018, str. 1.
([16]) UL L 41, 14.2.2018, str. 4.
([17]) UL L 246, 2.10.2018, str. 1.
([18]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0216.
([19]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0240.
([20]) Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0022.
([21]) Politico, *Dirty money failures signal policy headaches for new Commission* (Neuspehi na področju boja proti pranju denarja – politični glavobol za novo komisijo), 24. julij 2019.
([22]) Europol, *Does crime still pay? – Criminal Asset Recovery in the EU – Survey of Statistical Information 2010-2014* (Se kriminal še vedno izplača? Izterjava sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji, v EU, Raziskava statističnih podatkov za obdobje 2010–2014), 1. februar 2016.
([23]) Evropska komisija, Generalni direktorat za finančno stabilnost, finančne storitve in unijo kapitalskih trgov, Direktiva o preprečevanju pranja denarja (AMLD V) – stanje prenosa, 2. junij 2020.
([24]) Sporočilo Komisije z dne 7. maja 2020 o akcijskem načrtu za celovito politiko Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma (C(2020)2800).

G. ker razdrobljen zakonodajni, institucionalni in regulativni okvir v EU na področju preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma ustvarja dodatne stroške in bremena za tiste, ki zagotavljajo čezmejne storitve, ustvarja spodbude za podjetja, da se registrirajo tam, kjer so pravila manj stroga, ter posameznikom, organizacijam in njihovim finančnim posrednikom omogoča izvajanje nezakonitih dejavnosti, kjer sta nadzor in izvrševanje domnevno šibkejša in/ali manj stroga; ker sedanji zakonodajni okvir AML/CTF prinaša različne razlage in prakse v zvezi z direktivo o preprečevanju pranja denarja v državah članicah;

H. ker je v zadnjih nekaj letih prišlo do številnih razkritij o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma, med drugim tudi v zadevah, navedenih v poročilu Komisije o oceni nedavnih domnevnih primerov pranja denarja, v katerega so bile vključene kreditne institucije EU, škandala Cum Ex v zvezi z dividendno arbitražo in razkritja Luanda Leaks; ker se dodatna razkritja redno objavljajo in se pogosto nanašajo na zlorabo sredstev EU in primerov korupcije v državah članicah; ker to dokazuje, da si mora EU prednostno prizadevati za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma ter da mora posodobiti svoj zakonodajni okvir AML/CTF;

I. ker je urad za notranjo revizijo Evropske investicijske banke (EIB) leta 2019 opravil revizijo izvajanja svojega okvira za boj proti pranju denarja in boj proti financiranju terorizma, večinoma od leta 2017 naprej, v kateri so bile izpostavljene znatne pomanjkljivosti v delu, ki se nanaša na nepopolno prilagoditev okvira; ker je EIB pripravila načrt za odpravo vseh ugotovljenih vrzeli do julija 2020;

J. ker je Projektna skupina za finančno ukrepanje maja 2020 ([25]) opozorila, da se zaradi povečanja števila kaznivih dejanj, povezanih s COVID-19, kot so goljufije, kibernetska kriminaliteta in preusmerjnaje ter izkoriščanje vladnih sredstev in mednarodne finančne pomoči, ustvarjajo novi viri prihodkov za nezakonite akterje; ker je Europol opozoril tudi na načine, kako bi lahko storilci kaznivih dejanj hitro izkoristili priložnosti za zlorabo krize s prilagojenimi načini delovanja in razvijanjem novih kriminalnih dejavnosti, in sicer s kibernetsko kriminaliteto, goljufijami, ponarejanjem in organiziranim premoženjskim kriminalom ([26]); ker je Evropski bančni organ (EBA) izdal posebna priporočila za pristojne nacionalne organe, naj sodelujejo s pooblaščenimi subjekti, da bi opredelili in ublažili posebna tveganja AML/CFT, ki so posledica krize COVID-19, in prilagodili svoja nadzorna orodja ([27]);

K. ker so od deset jurisdikcij z najvišjo stopnjo tajnosti na svetu, ki so bile uvrščene na indeks finančne tajnosti mreže Tax Justice Network, dve državi članici EU, druga je v Evropi, dve pa sta čezmorski ozemlji nekdanje države članice EU; ker se mora zato boj proti korupciji in pranju denarja začeti v EU;

L. ker so v skladu z indeksom finančne tajnosti za leto 2020 države članice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) odgovorne za 49 % vse finančne tajnosti na svetu;

M. ker se prirejanje računov uporablja za izogibanje plačilu davkov in/ali carin, pranje prihodkov iz kriminalnih dejavnosti, izogibanje valutnemu nadzoru in preusmerjanju dobička v davčne oaze; ker so bile v 10-letnem obdobju 2008–2017 v trgovini med 135 državami v razvoju in 36 naprednimi gospodarstvi ugotovljene vrzeli v vrednosti zaradi prirejanja računov v višini 8,7 bilijona USD ([28]);

Akcijski načrt EU in okvir za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma

1. pozdravlja sporočilo Komisije z dne 7. maja 2020 o akcijskem načrtu za celovito politiko Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma (AML/CTF), ki postavlja temelje za nadaljnje izboljšave, zlasti pri izvrševanju in izvajanju obstoječe zakonodaje; poziva Unijo, naj čim prej doseže napredek pri vseh šestih stebrih tega akcijskega načrta;

([25]) *Financial Action Task Force* (Projektna skupina za finančno ukrepanje), *COVID-19-related Money Laundering and Terrorist Financing – Risks and Policy Responses* (Pranje denarja in financiranje terorizma – tveganja in politični odzivi), maj 2020.

([26]) Europol, *Pandemic profiteering: how criminals exploit the COVID-19 crisis* (Kovanje dobička med pandemijo: kako storilci kaznivih dejanj izkoriščajo krizo COVID-19), 27. marec 2020.

([27]) Evropski bančni organ, *EBA statement on actions to mitigate financial crime risks in the COVID-19 pandemic* (Izjava EBA o ukrepih za ublažitev tveganj finančnih kaznivih dejanj med pandemijo COVID-19), 31. marec 2020.

([28]) Global Financial Integrity: „Trade-Related Illicit Financial Flows in 135 Developing Countries: 2008-2017“ (Nezakoniti finančni tokovi, povezani s trgovino, v 135 državah v razvoju: 2008–2017), 3. marec 2020.

petek, 10. julij 2020

2. pozdravlja namero Komisije, da oblikuje enoten pravilnik na področju AML/CTF, med drugim tudi s preoblikovanjem ustreznih delov direktive o preprečevanju pranja denarja (AMLD) v uredbo, da bi zagotovili bolj harmoniziran sklop predpisov za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma; predlaga, da Komisija preuči naslednja področja za vključitev v omenjeno uredbo: identifikacija dejanskih lastnikov; seznam pooblaščenih subjektov in njihove obveznosti poročanja; zahteve glede skrbnega preverjanja strank, tudi v zvezi s politično izpostavljenimi osebami; določbe o registrih dejanskega lastništva in centraliziranih mehanizmih plačilnih računov in bančnih računov; okvir za sodelovanje med pristojnimi organi in finančnoobveščevalnimi enotami (FIU); standardi za nadzor finančnih in nefinančnih pooblaščenih subjektov in zaščita posameznikov, ki poročajo o sumu pranja denarja ali financiranja terorizma; meni, da bi bilo morda treba sprejeti dodatne tehnične standarde, vendar bi bilo treba bistvene ukrepe za harmonizacijo obravnavati v uredbi, da bi tako zagotovili ustrezno vlogo Parlamenta in Sveta kot sozakonodajalcev na tem zelo občutljivem področju;

3. pozdravlja namero Komisije, da bo v naslednjih 12 mesecih predstavila novo institucionalno strukturo EU za AML/CTF, katere bistvena dela bosta nadzornik za AML/CTF na ravni EU in mehanizem EU za usklajevanje in podporo za FIU; poziva Komisijo, naj razmisli o vzpostavitvi mehanizma EU za usklajevanje in podporo v obliki evropske finančnoobveščevalne enote (EU FIU); poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo odgovornosti nadzornika za AML/CTF zajemale pooblaščene finančne in nefinančne subjekte ter da bo imel pooblastila za neposredni nadzor nad določenimi pooblaščenimi subjekti glede na njihovo velikost ali tveganje, ki ga predstavljajo, ter nadzor nad uporabo pravil EU s strani nacionalnih nadzornikov; poziva k jasni razdelitvi pristojnosti nacionalnih nadzornikov in nadzornika EU ter k jasnosti pogojev za neposredni nadzor, ki ga izvaja nadzornik za AML/CTF na ravni EU in ki sledi po opravljeni oceni tveganj ali če se šteje, da so bili ravnanje ali ukrepi nacionalnih nadzornikov nezadostni; poziva k proračunski in funkcionalni neodvisnosti nadzornika za AML/CFT na ravni EU in FIU EU;

4. poziva Komisijo, naj razširi enotni pravilnik na področju AML/CTF, da bi razširili nabor pooblaščenih subjektov, zlasti z namenom, da bi vključili nove in prelomne tržne sektorje, tehnološke inovacije in razvoj mednarodnih standardov ter zagotovili, da bo opravljanje storitev zajeto na enak način kot dobava blaga; poziva Komisijo, naj obvladuje tveganja kriptovalut s širokim uveljavljanjem načela poznavanja strank ob hkratnem spoštovanju načel nujnosti in sorazmernosti; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo nefinančni pooblaščeni subjekti pod podobnim nadzorom kot finančni subjekti, ki ga izvajajo neodvisni javni organi na nacionalni ravni, in naj zagotovi, da bodo ozaveščenost teh neodvisnih nacionalnih organov, njihova usposobljenost, skladnost in sankcioniranje v primeru kršitev na ustrezni ravni; poziva Komisijo, naj zagotovi, da izvajanje določb o AML/CTF ne bo vodilo v nacionalno zakonodajo, ki bo pretirano omejevala dejavnosti organizacij civilne družbe;

5. opozarja, da so potrebni medsebojno povezani in kakovostni registri dejanskih lastnikov v Uniji ob hkratnem zagotavljanju visokih standardov varstva podatkov; poziva Komisijo, naj preuči znižanje praga za identifikacijo dejanskih lastnikov, pri čemer naj upošteva prakse v Združenih državah Amerike, in naj predlaga vzpostavitev javno dostopnih registrov dejanskih lastnikov skladov in podobnih ureditev; poziva Komisijo, naj pripravi predloge za odpravo obstoječih vrzeli, ki podjetjem omogočajo, da skrivajo končne dejanske lastnike za zastopniki, ter za to, da lahko podjetja zahtevajo prenehanje poslovnega odnosa, če končnega dejanskega lastnika ni mogoče identificirati; poziva Komisijo, naj oceni, ali bi bilo potrebno in sorazmerno harmonizirati informacije v registrih o zemljiščih in nepremičninah ter si naj prizadeva te registre povezati med seboj; poziva Komisijo, naj poročilo po potrebi dopolni z zakonodajnim predlogom;

6. poziva Komisijo, naj obravnava pomanjkanje zadostnih in točnih podatkov v nacionalnih registrih, ki jih je mogoče uporabiti za identifikacijo končnih dejanskih lastnikov, zlasti v primerih, ko se uporablja mreža navideznih družb; zahteva okrepitev standardov preglednosti glede dejanskega lastništva tako na ravni EU kot na ravni držav članic, da bi zagotovili, da imajo mehanizme preverjanja točnosti podatkov; poziva Komisijo, naj okrepi nadzor nad prenosom določb o vzpostavitvi registrov dejanskega lastništva v državah članicah, da bi zagotovili njihovo ustrezno delovanje in javni dostop do kakovostnih podatkov;

7. pozdravlja načrt za zagotovitev povezovanja centraliziranih mehanizmov plačilnih in bančnih računov po vsej EU, da bi organom pregona in FIU omogočili hitrejši dostop do finančnih informacij v različnih fazah preiskave in da bi olajšali čezmejno sodelovanje ob popolnem upoštevanju veljavnih pravil o varstvu podatkov;

8. poziva Komisijo, naj pregleda pravila glede količine informacij, ki jih je treba zbrati med ustanovitvijo gospodarskih subjektov in drugih pravnih subjektov, skladov ter podobnih ureditev, ter predlaga podrobnejše določbe o skrbnem preverjanju strank pri odpiranju finančnih računov, med njimi tudi bančnih računov;

9. poziva Komisijo, naj predlaga bolj harmoniziran sklop učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih sankcij na ravni EU za neizpolnjevanje predpisov o AML/CTF;

Izvajanje direktive o preprečevanju pranja denarja

10. globoko obžaluje, da ni bilo zaradi nepravilnega izvajanja tretje direktive o AML (3AMLD) uvedenih nobenih postopkov za ugotavljanje kršitev, ter poziva Komisijo, naj sproži postopke za ugotavljanje kršitev proti državam članicam, kadar so ti upravičeni; je zelo zaskrbljen zaradi velikega števila držav članic, ki ne izvajajo direktive 4AMLD; zato pozdravlja pristop ničelne tolerance Komisije in začetek postopkov za ugotavljanje kršitev proti državam članicam na podlagi ugotovitev iz preverjanj Komisije o popolnosti; je zelo zaskrbljen, da je mnogo držav članic prekoračilo rok za prenos direktive 5AMLD, ki je bil 10. januarja 2020, ter povezana roka za vzpostavitev registrov o dejanskem lastništvu gospodarskih in drugih pravnih subjektov (10. januar 2020) in o dejanskem lastništvu skladov in podobnih pravnih ureditev (10. marec 2020); zato pozdravlja dejstvo, da je Komisija že sprožila več postopkov za ugotavljanje kršitev, in poziva Komisijo, naj čim prej sproži dodatne postopke za ugotavljanje kršitev proti državam članicam na podlagi ugotovitev iz preverjanj Komisije o popolnosti;

11. obžaluje dejstvo, da Komisija ni mogla sama izvesti preverjanj izvajanja direktive 4AMLD zaradi pomanjkanja zmogljivosti in da ta preverjanja trajajo že nekaj let po začetku veljavnosti direktive, zaradi česar ustrezno izvajanje obveznosti o AML/CTF v državah članicah še bolj zamuja; poziva Komisijo, naj kar se da hitro opravi temeljita preverjanja pravilnosti in po potrebi sproži postopke za ugotavljanje kršitev; poziva države članice, ki še niso prenesle in ne izvajajo direktiv 4AMLD in 5AMLD, naj to nemudoma in ustrezno storijo; je zaskrbljen zaradi splošnega pomanjkljivega izvrševanja v primerih korupcije in pranja denarja na visoki ravni v državah članicah in poziva Komisijo, naj zelo pozorno spremlja razvoj dogodkov in sprejme odločnejše ukrepe v zvezi s tem;

12. pozdravlja dejstvo, da je Svet v okviru cikla evropskega semestra v nekatera priporočila za posamezne države članice vključil priporočila v zvezi z AML/CTF; poziva Komisijo, naj oceni zlasti, ali imajo nacionalne FIU na voljo zadostna sredstva za učinkovito obravnavo tveganj v zvezi z AML/CTF;

Evropski seznam tretjih držav z visokim tveganjem

13. poziva Komisijo, naj dodatno oceni možnost vzpostavitve „sivega seznama“ tretjih držav s potencialno visokim tveganjem na osnovi, analogni pristopu Unije k oblikovanju seznama z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene; je zaskrbljen, da bi lahko dolžina 12-mesečnega postopka, ki se konča s končno oceno in opredelitvijo tretjih držav s strateškimi pomanjkljivostmi, povzročila nepotrebne zamude za učinkovite ukrepe za AML/CTF; pozdravlja dejstvo, da se Komisija ne zanaša izključno na postopek uvrščanja na seznam Projektne skupine za finančno ukrepanje (FATF) in da je pripravljena uporabiti okrepljena merila iz direktive 5AMLD, zlasti glede preglednosti dejanskega lastništva, da izvede neodvisno oceno tretjih držav, pri kateri ne bi smelo biti političnega vmešavanja;

14. dvomi o pristopu Komisije v delovnem dokumentu z naslovom „Metodologija za opredelitev tretjih držav z visokim tveganjem v skladu z Direktivo (EU) 2015/849“, kjer so države z „zelo visokim tveganjem“ opredeljene z dvema meriloma, ki morata biti izpolnjeni; priporoča, da se države, ki predstavljajo „resno grožnjo pranja denarja ali financiranja terorizma“, samodejno uvrstijo na seznam jurisdikcij, ki niso pripravljene sodelovati, in to brez dodatnih pogojev, ter da se izbrišejo s seznama le, ko so njihove potrebne zaveze v celoti izvedene;

15. poziva Komisijo, naj zagotovi javen in pregleden postopek z jasnimi in konkretnimi merili uspešnosti za države, ki se zavežejo izvedbi reform, da ne bi bile uvrščene na seznam; nadalje poziva Komisijo, naj objavi svoje ocene držav s seznama, da bi zagotovila javni nadzor, vendar tako, da jih ne bo mogoče zlorabiti;

16. poziva Komisijo, naj sprejme protiukrepe proti tretjim državam, ki ne sodelujejo v evropskih preiskavah AML/CFT, med drugim proti tistim, ki so povezane z atentatom na preiskovalno novinarko Daphne Caruana Galizia;

Sedanji nadzor EU

17. poudarja, da so v veljavnem okviru EU za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma pomanjkljivosti pri izvrševanju pravil EU, manjka pa tudi učinkovit nadzor; podpira že sprejeto razširitev pristojnosti Evropskega bančnega organa (EBA), vendar ponovno izraža globoko zaskrbljenost glede zmožnosti EBA, da izvede neodvisno oceno, upoštevajoč njegovo strukturo upravljanja;

18. poziva, da se subjektom s sedežem v davčnih oazah zavrne dostop do sredstev EU, vključno s pomočjo, ki se zagotovi za odziv na gospodarske in socialne posledice pandemije COVID-19;

19. poziva nacionalne pristojne organe in Evropsko centralno banko (ECB), naj pri izvajanju procesa nadzorniškega pregledovanja upoštevajo tveganja finančnega kriminala, za kar so v skladu z veljavnim zakonodajnim okvirom že pooblaščeni; poziva k podelitvi pooblastila ECB za odvzem licenc vsem bankam, ki delujejo v euroobmočju in ki kršijo obveznosti o AML/CTF, ne glede na oceno nacionalnih organov za preprečevanje pranja denarja;

20. poziva EBA, naj izvede preiskavo v zvezi z razkritji Luanda Leaks, zlasti da oceni, ali je prišlo do kršitev nacionalne zakonodaje ali zakonodaje EU, ter da oceni ukrepe finančnih nadzornikov; poziva EBA, naj zadevnim pristojnim organom poda ustrezna priporočila za reformo in ukrepe; poziva druge pristojne organe na nacionalni ravni, naj začnejo ali nadaljujejo preiskave razkritij Luanda Leaks ter sodno preganjajo deležnike, za katere se ugotovi, da kršijo pravila o AML/CTF;

21. poudarja vlogo mednarodnega preiskovalnega novinarstva in žvižgačev pri izpostavljanju možnih kaznivih dejanj korupcije, pranja denarja in splošnih kršitev s strani politično izpostavljenih oseb, pa tudi vlogo finančnih in nefinančnih posrednikov pri vnašanju morebitnih nepošteno pridobljenih sredstev v finančni sistem EU brez ustreznih pregledov;

22. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so Luanda Leaks in drugi pretekli škandali, kot so Cum Ex, Panamski dokumenti, Lux Leaks in rajski dokumenti, večkrat pretresli zaupanje državljanov v naše finančne in davčne sisteme; opozarja, kako pomembno je, da se ponovno vzpostavi zaupanje javnosti in zagotovijo pravični in pregledni davčni sistemi ter davčna pravičnost; v zvezi s tem poudarja, da mora EU resno obravnavati svoje notranje probleme, konkretno jurisdikcije z nizko obdavčitvijo in visoko stopnjo davčne tajnosti;

23. ugotavlja, da sta EBA in Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) opravila ločene preiskave sistemov trgovanja z dividendno arbitražo; je seznanjen z rezultati preiskave osebja EBA in njegovega akcijskega načrta v 10 točkah za obdobje 2020–2021 za okrepitev prihodnjega okvira za bonitetne zahteve in zahteve za preprečevanje pranja denarja, ki veljajo za tovrstne sisteme; obžaluje pa, da so pri preiskavi EBA šele po več kot 18 mesecih ugotovili, da bo treba sprožiti uradno preiskavo; poziva ESMA, naj izvede temeljito preiskavo in čim prej predloži ambiciozna priporočila; obžaluje, da ni videti, da bi pristojni organi v državah članicah kakor koli ukrepali, da bi preiskovali in preganjali subjekte in osebe, odgovorne za te nezakonite dejavnosti dividendne arbitraže. kakor tudi pomanjkanje sodelovanja med organi;

Sodelovanje med državami članicami

24. poudarja, da je potrebno boljše sodelovanje med upravnimi in pravosodnimi organi ter organi kazenskega pregona v EU; pozdravlja dejstvo, da je Komisija sprejela ponoven poziv Parlamenta k oceni učinka za vzpostavitev mehanizma za usklajevanje in podporo enot FIU držav članic; poziva Komisijo, naj razmisli o vzpostavitvi finančnoobveščevalne enote na ravni EU (EU FIU) kot o priložnosti za podporo odkrivanju sumljivih transakcij s čezmejnimi značilnostmi in izvedbo skupne analize za čezmejno sodelovanje; predlaga, da bi bilo treba ta mehanizem pooblastiti za predlaganje skupnih izvedbenih ukrepov ali standardov za sodelovanje med FIU ter spodbujanje usposabljanja, krepitve zmogljivosti in izmenjave izkušenj za FIU; poudarja, kako pomembno je, da se temu mehanizmu omogoči dostop do ustreznih informacij v različnih državah članicah in da se mu omogoči, da deluje v čezmejnih primerih;

25. poziva k sprejetju nadaljnjih pobud, ki bi lahko okrepile ukrepe v boju proti AML/CTF na ravni EU in nacionalni ravni, npr. razširitev pristojnosti Evropskega javnega tožilstva (EJT) in Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) in krepitev obstoječih agencij, kot sta Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) in Eurojust; je seznanjen z namero Komisije, da pripravi predlog za okrepitev mandata Europola, kot je navedeno v spremenjenem programu dela Komisije, in opozarja, da bi moral okrepljen mandat spremljati ustrezen parlamentarni nadzor; meni, da bi morala biti krepitev zmogljivosti Europola za vložitev zahteve za začetek čezmejnih preiskav, zlasti v primerih resnih napadov na žvižgače in preiskovalne novinarje, ki imajo bistveno vlogo pri razkrivanju korupcije, goljufij, slabega upravljanja in drugega nezakonitega ravnanja v javnem in zasebnem sektorju, prednostna naloga;

26. pozdravlja ustanovitev Europolovega centra za finančni in gospodarski kriminal, ki bo izboljšal operativno podporo državam članicam in organom EU na področju finančnega in gospodarskega kriminala ter spodbujal sistematično uporabo finančnih preiskav;

27. poziva Komisijo, naj razmisli o predlogu o evropskem okviru za čezmejne davčne preiskave in preiskave drugih čezmejnih finančnih kaznivih dejanj;

28. v ta namen poziva države članice in institucije EU, naj pripomorejo k hitri ustanovitvi EJT, in meni, da bi morale vse države članice, ki še niso najavile svoje namere o pridružitvi EJT, to storiti; poziva, naj se dodelijo realistični finančni in človeški viri, države članice pa naj imenujejo delegirane tožilce za poln delovni čas, da bi uravnotežili pričakovano veliko delovno obremenitev EJT;

29. ugotavlja, da predlagani proračunski in človeški viri ne zadostujejo za popolno podporo preiskavam, povezanim s preprečevanjem pranja denarja, in obstoječim mehanizmom za usklajevanje, kot so operativna mreža za boj proti pranju denarja (AMON) in platforma za izmenjavo FIU.net;

Drugi povezani vidiki

30. poudarja potencial za ustrezno sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem, vključno z možnimi javno-zasebnimi partnerstvi, v okviru zbiranja finančnih obveščevalnih podatkov za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma, ki jih je treba v prihodnosti bolje izkoristiti, na primer za platforme za izmenjavo informacij med organi kazenskega pregona, FIU in zasebnim sektorjem; spodbuja vse zadevne deležnike, naj sodelujejo in prispevajo, zlasti z izmenjavo sedanjih dobro delujočih praks med javnim posvetovanjem; meni, da bi moralo to sodelovanje strogo spoštovati omejitve veljavnih pravil o varstvu podatkov in temeljne pravice; poziva Komisijo, naj predlaga jasen pravni okvir za vzpostavitev tristranskih platform, ki bo urejal dolžnosti in profile udeležencev ter zagotavljal skladnost z enakim sklopom pravil za izmenjavo informacij, varstvo zasebnosti in osebnih podatkov, varnost podatkov, pravice osumljencev in druge temeljne pravice; meni, da so pravočasne in popolne povratne informacije o učinkovitosti in spremljanju poročil o sumu pranja denarja ali financiranja terorizma bistvenega pomena za učinkovitejši boj proti pranju denarja in financiranju terorizma;

31. ponovno poziva države članice, naj čim prej postopno odpravijo vse obstoječe programe „državljanstvo za naložbe“ ali „prebivališče za naložbe“, zlasti v primerih, ko ni zadostnega preverjanja in preglednosti, da bi čim bolj zmanjšali pogosto povezano grožnjo pranja denarja ter spodkopavanja vzajemnega zaupanja in celovitosti schengenskega območja, poleg drugih političnih, gospodarskih in varnostnih tveganj za EU in njene države članice; poziva Komisijo, naj čim prej poroča o ukrepih, ki jih namerava sprejeti v zvezi s programi „državljanstvo za naložbe“ ali „prebivališče za naložbe“, ter o sklepih svoje strokovne skupine, ustanovljene v ta namen; poziva Komisijo, naj nadalje oceni, ali so izpolnjeni predpogoji za začetek postopkov za ugotavljanje kršitev proti državam članicam zaradi kršitve člena 4(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU);

32. poziva Komisijo, naj spremlja, kako države članice izvršujejo Uredbo (EU) 2018/1805 z dne 14. novembra 2018 o vzajemnem priznavanju sklepov o začasnem zavarovanju in sklepov o odvzemu ([29]), da bi olajšala čezmejno izterjavo sredstev, pridobljenih s kaznivimi dejanji, ter pravilen prenos in izvajanje Direktive 2014/42/EU o začasnem zavarovanju in odvzemu predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, v Evropski uniji; poziva Komisijo, naj posodobi obstoječe podatke o zaseženih in odvzetih sredstvih; poziva Komisijo, naj v prihodnje zakonodajne predloge vključi določbe za olajšanje upravne zamrznitve za FIU in pravni okvir, ki bo finančnim

([29]) UL L 303, 28.11.2018, str. 1.

institucijam naložil, da morajo bolj usklajeno spremljati in izvrševati zahteve za odpoklic, pa tudi določbe, ki bodo omogočile hitro čezmejno sodelovanje med organi v zvezi s tem; je zaskrbljen, ker skupni rezultati v zvezi z zaplenjenimi sredstvi niso zadovoljivi in da stopnja zaplembe v EU ostaja zelo nizka; poziva Komisijo, naj posebno pozornost nameni pravilom o uporabi zaplenjenega premoženja za namene javnega interesa ali socialnih ciljev ter si prizadeva za vrnitev zaplenjenega premoženja žrtvam v državah zunaj EU;

33. pozdravlja možnost, ki jo je predstavila Komisija, da bi nadzorniku EU za AML/CTF poverila nekatere pristojnosti za spremljanje in podpiranje izvajanja začasnega zavarovanja sredstev v skladu z omejevalnimi ukrepi EU (sankcije) v vseh državah članicah;

34. pozdravlja sprejetje Direktive (EU) 2018/1673 o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava, ki uvaja nove kazenskopravne določbe in omogoča učinkovitejše in hitrejše čezmejno sodelovanje med pristojnimi organi za učinkovitejše preprečevanje pranja denarja in s tem povezano financiranje terorizma in organiziranega kriminala; poziva k nadaljnji analizi potrebe po harmonizaciji veljavnih pravil, tudi opredelitve nekaterih kaznivih dejanj, ki so pri pranju denarja predhodna, kot so davčna kazniva dejanja;

35. pozdravlja sprejetje Direktive (EU) 2019/1153 o določitvi pravil za lažjo uporabo finančnih in drugih informacij za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja ali pregona nekaterih kaznivih dejanj ter pričakuje oceno Komisije, ali je treba in ali je sorazmerno razširiti opredelitev finančnih informacij na vse vrste informacij ali podatkov, ki jih hranijo javni organi ali pooblaščeni subjekti in ki je na voljo FIU, pa tudi o možnostih in izzivih v zvezi z razširitvijo izmenjave finančnih informacij ali finančne analize med FIU v Uniji, da bi se zajele izmenjave, ki se nanašajo na huda kazniva dejanja, ki niso terorizem ali organizirani kriminal, povezan s terorizmom;

36. je zaskrbljen zaradi dejstva, da bi lahko pandemija COVID-19 vplivala na zmožnost vlad in akterjev iz zasebnega sektorja za izvajanje standardov za AML/CTF; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z EBA opravi posvetovanja z nacionalnimi organi, pristojnimi za AML/CTF, da bi ocenila posebna tveganja in težave pri preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma, ki izhajajo iz pandemije COVID-19, in na tej podlagi oblikovala konkretne smernice za boljšo odpornost in izvrševanje;

37. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo EU enotno nastopala na svetovni ravni boja proti pranju denarja financiranju terorizma, zlasti tako, da bo Komisija lahko zastopala EU v skupini FATF, v skladu z določbami Pogodbe in tako kot na drugih političnih področjih;

38. poziva k jasnejšim smernicam organov na ravni EU, kot je Evropski odbor za varstvo podatkov, o varstvu osebnih podatkov in zasebnosti ter skladnosti z okvirom boja proti pranju denarja in financiranju terorizma, zlasti glede obveznosti glede potrebne skrbnosti in hrambe podatkov, glede na to, da so nacionalni organi za varstvo podatkov v preteklosti v različnih državah članicah priporočili različne pristope;

39. poziva, naj se ustrezni enoti v generalnem direktoratu Komisije za finančno stabilnost, finančne storitve in unijo kapitalskih trgov dodeli več človeških in finančnih virov, in pozdravlja dejstvo, da je EBA prejel dodatna sredstva;

40. poziva države članice, naj v celoti in na pregleden način raziščejo vse prijavljene primere pranja denarja in povezanega kriminala, kot so umori in nasilje zoper žvižgače in novinarje; ponavlja svoje stališče o ustanovitvi nagrade Daphne Caruana Galizia, ki naj bi jo podelil Parlament; poziva malteške organe, naj uporabijo vsa razpoložljiva sredstva za odkrivanje pobudnikov umora Daphne Caruana Galizia in še naprej preiskujejo osebe, proti katerim še vedno stojijo resne obtožbe o pranju denarja, saj so bila njena poročila potrjena z razkritji iz panamskih dokumentov; nadalje poziva malteške organe, naj izvajajo preiskave finančnih posrednikov, povezanih z družbo Mossack Fonseca, ki še vedno delujejo na Malti, in je zaskrbljen zaradi neučinkovite samoregulacije poklica računovodje; poziva k izročitvi nekdanjega lastnika in predsednika banke Pilatus Bank Malti, ker je ministrstvo ZDA za pravosodje opustilo obtožbe zoper njega zaradi postopkovnih vprašanj, in poziva malteške organe, naj bančnika kazensko preganjajo zaradi obtožb o pranju denarja in drugih finančnih kaznivih dejanjih;

41. je globoko zaskrbljen zaradi pomanjkanja učinkovitega nadzora, kot je razkrilo ocenjevanje uspešnosti danskega in estonskega nadzornika v škandalu Danske Bank; poleg tega je zaskrbljen zaradi nedavnega škandala družbe Wirecard ter zaradi vloge, ki jo je pri tem igral nemški organ za finančni nadzor BaFin, pa tudi zaradi morebitnih pomanjkljivosti tega

organa; ugotavlja, da je samoregulacija računovodskega poklica tudi v tem primeru odpovedala; ugotavlja, da je bila klasifikacija te finančno-tehnološke družbe kot „tehnološkega“ podjetja namesto kot ponudnika plačilnih storitev med glavnimi razlogi za nezadostno regulacijo; poziva Komisijo, naj nujno obravnava to težavo ter naj zagotovi pravilno klasifikacijo plačilnih družb; poziva EU in nacionalne pristojne organe, naj začnejo preiskavo o manjkajočih 1,9 milijarde EUR, in poziva Komisijo, naj preuči načine za izboljšanje delovanja računovodskega sektorja, tudi s skupnimi revizijami;

o

o o

42. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.